

5.
sınıf

BURSLULUK SINAVI (İOKBS)

***YENİ MÜFREDATLA UYUMLU
MEB ÇIKMIŞ SORULAR-1***

SOSYAL BİLGİLER

Yeni Müfredat
Öğrenme Çıktıları ile Uyumlu

NOT: "Bu çalışma örnek ve çıkmış sorulardan derlenmiştir.
Soruların telif hakları, MEB'e aittir."

1. Mehmet, sabah erken kalkıp yatağını topladı. Kahvaltıyı hazırlayan annesine yardım etti. Kahvaltıdan sonra okuluna gitti. Öğretmenlerini dikkatli bir şekilde dinledi ve derslere aktif olarak katıldı. Üyesi olduğu ve çok sevdiği fotoğrafçılık kulübünde arkadaşlarıyla birlikte etkinlikler yaptı. Okul çıkışı eve geldikten sonra dinlenip ödevlerini tamamladı.

Buna göre, Mehmet ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sosyal faaliyetlerde yer aldığı
- B) Görev ve sorumluluklarını yerine getirdiği
- C) İlgi alanının farkında olduğu
- D) Bilinçli bir tüketici olduğu

2. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye’de bulunan doğal güzelliklerden biridir?

- A) Efes Antik Kenti
- B) Sümela Manastırı
- C) Manavgat Şelalesi
- D) Topkapı Sarayı

3. Aşağıdakilerden hangisi öğrencilerin sorumluluklarından biri değildir?

- A) Öğretmenlere saygı göstermek
- B) Ödevleri zamanında yapmak
- C) Okul ve sınıf eşyalarını korumak
- D) Okulu, eğitim ve öğretime hazır hâle getirmek

4. Anayasa ve yasaların kendisine tanıdığı hak ve sorumlulukları bilen, günlük hayatta karşılaştığı sorunları bu hak ve sorumluluklar çerçevesinde çözmeye çalışan, çevresinde ve toplumda yaşanan sorunlara karşı duyarlı olan bireylere “etkin vatandaş” adı verilir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi etkin vatandaştan beklenecek davranışlardan biridir?

- A) Dişlerini fırçalarken musluğu açık bırakmak
- B) Satın alınan ürünün fişini ya da faturasını almak
- C) Kullanılmış yağları mutfak lavabosuna dökmek
- D) Acil yardım numaralarını her gün düzenli olarak aramak

5. Doğal kaynakların aşırı ölçüde ve bilinçsizce kullanılması sonucu doğal dengenin bozulmasıyla çevre sorunları ortaya çıkar.

Bu açıklamaya göre, aşağıdakilerden hangisi insan kaynaklı bir çevre sorunudur?

- A) Heyelan
- B) Volkanik patlama
- C) Su kirliliği
- D) Çığ

6. Tekerlekli sandalye kullanan bir öğrencinin, okul merdivenlerini rahatça kullanması ve derslerine düzenli devam etmesi amacıyla okul idaresi rampa yaptırmıştır.

Bu uygulama, aşağıdaki çocuk haklarından hangisini karşılamaya yöneliktir?

- A) Sağlık
- B) Eğitim
- C) Oyun
- D) Barınma

7. Konya ilinin, Çumra ilçesi yakınlarına M.Ö. 7400'lü yıllarda Çatalhöyük kurulmuştur. Yaklaşık 8000 kişinin yaşadığı tahmin edilen Çatalhöyük, o dönemin en büyük yerleşim yerlerinden biri olarak görülmektedir. Çatalhöyük halkı tehlikelere karşı kerpiçten yaptıkları evleri kapısız, penceresiz ve duvarları bitişik olarak inşa etmişlerdir. Evlerin girişlerini ise çatılara yerleştirmişlerdir.

Buna göre, Çatalhöyük'teki yapıların inşasında aşağıdakilerin hangisi etkili olmuştur?

- A) Güvenlik ihtiyacı
- B) Ekonomik faaliyetler
- C) Dinî inanış
- D) Toplumsal yapı

8. En az iki kişiden oluşan, ortak bir amaçları olan aralarında dayanışma ve iş birliği bulunan topluluğa "grup" denir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisinin grup olduğu söylenemez?

- A) Markette alışveriş yapan insanlar
- B) Spor kulübündeki öğrenciler
- C) Fabrikada çalışan işçiler
- D) Koroda şarkı söyleyen gençler

9. Heyelan, yamaç eğiminin fazla olduğu yerlerde aşırı yağışlara bağlı olarak toprak tabakasının aşağıya doğru kaymasıdır. Örneğin Karadeniz kıyılarında sıkça heyelan meydana gelmektedir. Bunun nedeni burada eğimin ve yağışın fazla olmasının yanında toprağın killi olmasıdır.

Bu bilgiye göre, aşağıdaki illerin hangisinde heyelan görülmesi beklenmez?

- A) Konya
- B) Trabzon
- C) Rize
- D) Artvin

10. Mendil, Türklerde çok eski zamanlardan beri kullanılmaktadır. Kaşgarlı Mahmut'un, "Divânü Lügati't-Türk" adlı eserinde cepte taşınan ipekli ya da pamuklu bez parçası karşılığında "ulatu" ve "savluk" sözcükleri geçmektedir. Günümüze ulaşan en eski mendillerimiz ise 1500'lü yıllara ait olup Topkapı Sarayı Müzesinde sergilenmektedir. Osmanlı'da işlemeli mendiller yabancı konuklara armağan edilirken, günümüzde kumaş mendiller aksesuar olarak kullanılmaktadır.

Bu metinde, mendille ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Tarihsel sürekliliğine
- B) Hangi amaçla kullanıldığına
- C) Üretim aşamalarına
- D) Farklı isimlerle anıldığına

11. Kocaman bir gemide küçücük bir çivi varmış. Bu çivi, gemi tahtalarını birbirine bağlayan çivilerden biriymiş. Kendi kendine "Ben küçücüğüm, bu gemide hiçbir işe yaramıyorum. Bari çıkıp gideyim." demiş. Onun bu sözünü diğer çiviler duymuş. "Sakin ha! Yerinden ayrılma, biz de düşeriz." demişler. Bu konuşmayı levhalar, tahtalar ve lastikler de duymuşlar. Hep bir ağızdan: "Aman dur! Gemi paramparça olur. Denizde kayboluruz." demişler. İşte o zaman küçük çivi ne kadar önemli olduğunu anlamış. Gemidekilere yerinden ayrılmayacağına söz vermiş.

Buna göre, küçük çiviyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Grup içinde bir görevinin olduğu
- B) Sorumluluğunu yerine getirmenin önemini kavradığı
- C) Sahip olduğu hakları öğrendiği
- D) Grup üyeleriyle iş birliği yaptığı

12. Asur Kralı Asurbanipal, okumaya meraklıydı. Döneminin okuma yazma bilen ender krallarından biriydi. Tarihte bilinen ilk kütüphaneyi de o kurdu. Onun saray kütüphanesinde edebiyat, tıp, hukuk, tarih ve dualar içeren tabletler bulunmuştur. Bulunan bu tabletlerde; kralın çivi yazısını nasıl öğrendiği, Sümerce ve Babilce yazılmış tabletleri okuyabildiği, matematik problemlerini çözebildiği anlatılmaktadır.

Buna göre, Asurbanipal ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Büyük askerî başarılar kazandığı
- B) Bilimsel ve kültürel faaliyetlere önem verdiği
- C) Hazırladığı kanunlarla diğer uygarlıkları etkilediği
- D) Birçok buluşun mucidi olduğu

13. İnsanları birbirine yaklaştıran geleneklerimizden biri de "Aşure Günü"dür. İslam inancına göre Nuh peygamber, Muharrem ayının 10. günü Tufan Olayı'ndan sonra karaya çıktığında elindeki son malzemelerle aşure yemeği yapmıştır. Kültürümüz içinde ayrı bir yeri olan aşure, genellikle evlerde pişirilir, komşulara ikram edilir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi aşure geleneğinin toplumsal hayata katkılarından biridir?

- A) Ekonomik faaliyetleri canlandırması
- B) Tasarruf bilincini geliştirmesi
- C) Paylaşma duygusunu güçlendirmesi
- D) Empati duygusunu pekiştirmesi

14. İnandık Vazosu, Hititlerden kalan en önemli eserlerden biridir. Vazoda dinî törenle evlenme ritüeli anlatılır. Kabartma tekniği ile yapılan bu vazo, kadın ve erkek figürlerinden oluşmaktadır.

Buna göre, Hititler ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Mimari unsurlarına
- B) Askerî yapılarına
- C) Devlet yönetimlerine
- D) Sanat anlayışlarına

15. Arif Bey'in kızı için bir mağazadan satın aldığı elbise, talimatlara uygun yıkanmasına rağmen renk değiştirmiş ve pamuklanma yapmıştır. Elbisenin satış fişi ile satıcıya giden Arif Bey, ürünün değişiminin veya para iadesinin yapılmasını istemiştir. Ancak satıcı bu isteği kabul etmemiştir.

Buna göre, bilinçli bir vatandaş olan Arif Bey'in aşağıdakilerden hangisini yapması beklenir?

- A) Ürünün değişiminden veya para iadesinden vazgeçmesi
- B) Satıcı ile tartışarak satıcıya tepki göstermesi
- C) Tüketici Hakları Kanunu'ndan yararlanarak hakkını savunması
- D) Güvenlik güçlerinden hemen yardım istemesi

16. Hititlerin büyük barajlar inşa etmeleri, başkentleri Hattuşa'ya büyük tapınaklar yapmaları ve şehirlerinin etrafını surlarla çevirmeleri hangi alanda ilerlediklerini gösterir?

- A) Siyasi B) Mimari
C) Ticari D) Hukuki

17. Doğa dostu bir grup öğrenci, yakınlarında yer alan ormanlık alanın büyük bir bölümünü kısa sürede pırıl pırıl yaptı. Doğayı temizlemek için adeta birbirleriyle yarışan öğrenciler kilolarca atık topladı.

Öğrencilerin bu davranışı, aşağıdakilerden hangisine örnektir?

- A) Tüketici hakkına
B) Empatiye
C) Sorumluluğa
D) Teknolojiyi doğru kullanmaya

18. Anadolu'da yapılan geleneksel düğünlerde davetliler, güçleri oranında düğün sahibine hediye getirirler. Bu hediyeler; ev eşyası, para, düğün için yiyecek, düğünde kesmek için küçükbaş hayvan olabilir. Bunun yanında davetlilere de, düğün sahipleri tarafından yemek ikram edilir.

Düğünlerimizdeki bu uygulama, aşağıdakilerden hangisine örnek gösterilebilir?

- A) Bağımsızlık duygusuna
B) Yardımlaşma ve dayanışmaya
C) Çalışma azmine
D) Vatan sevgisine

19. Sümerler, ziggurat denilen yapıların en üst katını gözlemevi olarak kullanmışlardır. Ay'ı, gezegenleri ve yıldızları gözlemleyen Sümerler ay yılı esasına dayanan takvimi icat etmişlerdir.

Bu bilgiye göre Sümerlerin aşağıdakilerden hangisiyle uğraştıkları söylenebilir?

- A) Sanat B) Astronomi
C) Ticaret D) Siyaset

20. Dalgalandığın yerde ne korku ne keder...
Gölgende bana da, bana da yer ver!
Sabah olmasın, günler doğmasın ne çıkar:
Yurda ay yıldızının ışığı yeter.
Savaş bizi karlı dağlara götürdüğü gün
Kızılığında ısındık;
Dağlardan çöllere düşürdüğü gün
Gölgene sığındık.

Arif Nihat ASYA

Bu dizelerde bağımsızlık sembollerimizden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Millî Marş B) Bayrak
C) Başkent D) Dil

5. SINIF

CEVAP ANAHTARI

BURSLULUK SINAVI ÇIKMIŞ SORULAR

1	D
2	C
3	D
4	B
5	C

6	B
7	A
8	A
9	A
10	C

11	C
12	B
13	C
14	D
15	C

16	B
17	C
18	B
19	B
20	B

Değerli Arkadaşlarım;

Alanımıza katkı sunmak, öğrencilerimize destek olmak ve öğretmen arkadaşlarımızın öğretim süreçlerini verimli kullanmalarını sağlamak amacıyla hazırlamış olduğum tüm çalışmalara “**SosyalKampüs**” instagram sayfasından ulaşabilirsiniz.

